

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Lasten kotihoidon tuen Norjan malli

Kuntaliiton kuulemistilaisuus 6.11.2025

Hallitusohjelman ja puoliväliriihen kirjaukset Norjan mallista

Hallitusohjelman mukaan:

"Toteutetaan Norjan mallin käyttöönotto siten, että oikeus kotihoidontukeen alkaa usean vuoden asumisajan jälkeen."

"Nostetaan maahanmuuttajataustaisten lasten osallistumisastetta varhaiskasvatukseen, sillä se tukee koko perheen kotoutumista ja kielenoppimista."

Huhtikuun 2025 puoliväliriihessä linjattiin:

"Toteutetaan kotihoidon tuen ns. Norjan malli tukemaan lasten ja vanhempien kotoutumista. Oikeus kotihoidon tukeen alkaa kolmen vuoden asumisajan jälkeen. Varhaiskasvatuksen kustannusten nousu korvataan kunnille."

Valmisteltu muutosehdotus

- Lasten kotihoidon tukeen kolmen vuoden asumisaikavaatimus, joka koskee perheen molempia huoltajia.
 - Koskisi myös perheeseen kuuluvaa huoltajan puolisoa, joka ei ole lapsen huoltaja
 - Yhden vanhemman perheissä koskisi lapsen kanssa asuvaa huoltajaa
- Asumisaikavaatimus koskisi tilanteita, joissa muutto Suomeen on tapahtunut ehdotetun lain tultua voimaan.
- Valtio korvaa muutoksesta kunnille syntyvät varhaiskasvatuksen lisäkustannukset kuntien valtionosuuksina.
 - Valtionosuuden kohdennus vieraskielisyyden mukaan

Vaikutuksista

- Muutoksen vaikutukset riippuvat ihmisten käyttäytymisestä.
- Täysimääräisesti vaikutukset voimassa viidentenä vuonna voimaantulosta.
- Muutoksen vuoksi kotihoidon tukeen ei olisi oikeutta 2800 perheellä v. 2030.

Vuosi	2026	2027	2028	2029	2030
Huoltajien lukumäärä	200	800	1700	2500	2800
Lasten lukumäärä	200	900	1900	2700	3000

Arvioidut vaikutukset julkiseen talouteen ja kuntien valtionosuustehtäviin

Vaikutukset, milj. euroa	2026	2027	2028	2029	2030
Kotihoidon tuki	-0,4	-2,1	-4,8	-6,9	-7,5
Varhaiskasvatus	0,8	3,9	9,1	13,2	14,4
Työmarkkinatuki, valtion rahoittama osuus	0,3	1,2	2,9	4,2	4,5
Työmarkkinatuki, kuntien rahoittama osuus	0,1	0,6	1,4	2	2,2
Toimeentulotuki	-0,1	-0,2	-0,5	-0,8	-0,8
Vaikutukset yhteensä	0,7	3,4	8,1	11,8	12,8

Vaikutukset, milj. euroa	2026	2027	2028	2029	2030
Kuntien valtionosuustehtävien muutos (28.90.30)	0,4	1,8	4,4	6,4	6,9

Vaikutukset kunnalliseen varhaiskasvatukseen

- Potentiaalisesti nostaa alle kolmevuotiaiden muuta kuin kotimaista kieltä äidinkielenään puhuvien lasten varhaiskasvatukseen osallistumisastetta.
- Arvioitu, että varhaiskasvatuksen lapsimäärä kasvaisi muutoksen ollessa täysimääräisesti voimassa:
 - 1500 lasta vuoden aikana, 600 keskimäärin kuukaudessa
- Yläraja lapsimäärän kasvulle:
 - 3000 lasta vuoden aikana, 1200 keskimäärin kuukaudessa
- Noin 2/3 kuudessa suurimmassa kaupungissa.
- Tunnistettu riskejä, jos varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä nousisi nopeasti tietyllä alueella.

Kotihoidon tuen saaja tai puoliso asunut Suomessa alle 3 vuotta vuonna 2024

Kunta	Saajat vuoden aikana	Lapset vuoden aikana	Lapset keskimäärin kuukaudessa
Helsinki	637	709	279
Espoo	437	471	188
Vantaa	357	391	154
Tampere	160	172	59
Turku	158	178	65
Oulu	75	87	30

Vaikutukset työvoima- ja kotoutumispalveluihin

- Jatkossakin voi olla kotihoidon tukea saavia maahanmuuttajia, joille kunta voi laatia osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin sekä kotoutumissuunnitelman.
 - Lähinnä EU-maista muuttavia
- Arvion mukaan jatkossa entistä suurempi joukko työvoimapalveluiden kuin kunnan muiden kotoutumispalveluiden asiakkaina.
- Kunnan vaikeampi tavoittaa henkilöitä, jotka päättävät hoitaa lasta kotona ilman oikeutta kotihoidon tukeen.
- Mahdollisesti kunnissa nykyistä vähemmän tarjolla osa-aikaisesti lasten hoidon rinnalla suoritettavia kotoutumista edistäviä palveluita ja koulutuksia.

Jatkovalmistelu

- HE-luonnos lausunnoilla 20.11.2025 saakka
- Lausuntopalautteen käsittely marras-joulukuussa
- Kuthanek-käsittely joulukuussa
- HE annetaan eduskunnalle vko 5/2026
- Ehdotettu voimaantulo 1.7.2026